
Документ за разглеждане в заседание

B9-0220/2023

18.4.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно всеобщата декриминализация на хомосексуалността в светлината
на последните събития в Уганда
(2023/2643(RSP))

**Ким Ван Спарентак, Иняцио Корао, Роза Д'Амато, Ернест Уртасун
Доменек, Malte Gallée, Франшишку Герейру, Хана Нойман, Алис
Кунке, Тери Райнтке, Моника Вана, Размус Андресен, Жорди Соле,
Алвина Аламеца**
от името на групата Verts/ALE

B9-0220/2023

Резолюция на Европейския парламент относно всеобщата декриминализация на хомосексуалността в светлината на последните събития в Уганда (2023/2643(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Уганда, и по-специално резолюциите си от 24 октомври 2019 г. относно положението на ЛГБТИ лицата в Уганда¹ и от 11 февруари 2021 г. относно политическото положение в Уганда²,
- като взе предвид своята резолюция от 20 януари 2021 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2019 г.³,
- като взе предвид своята препоръка от 9 юни 2021 г. до Съвета относно 75-ата и 76-ата сесия на Общото събрание на Организацията на обединените нации⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 17 февруари 2022 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2021 г.⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 5 май 2022 г. относно заплахите за стабилността, сигурността и демокрацията в Западна Африка и региона на Сахел⁶,
- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално членове 21 и 26 от него,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, Устава на Организацията на обединените нации (Устава на ООН) и Международния пакт за граждански и политически права,
- като взе предвид Африканската харта за правата на човека и народите, и по-специално членове 1 – 4 от нея,
- като взе предвид Конституцията на Уганда от 1995 г.,
- като взе предвид насоките на ЕС по отношение на смъртното наказание, приети на 12 април 2013 г.,
- като взе предвид насоките на ЕС за насърчаване и защита на упражняването на всички човешки права от лесбийките, гейовете, бисексуалните, трансполовите и

---

¹ ОВ С 202, 28.5.2021 г., стр. 54.

² ОВ С 465, 17.11.2021 г., стр. 154.

³ ОВ С 456, 10.11.2021 г., стр. 94.

⁴ ОВ С 67, 8.2.2022 г., стр. 150.

⁵ ОЛ С 342, 6.9.2022 г., стр. 191.

⁶ ОВ С 465, 6.12.2022 г., стр. 137.

интерсексуалните лица (ЛГБТИ), приети на 24 юни 2013 г.,

- като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на недискриминацията във външната дейност, приети на 18 март 2019 г.,
- като взе предвид насоките за политиката на ЕС към трети страни по отношение на изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание – Преразглеждане на насоките, прието на 16 септември 2019 г.,
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 25 март 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 – 2024 г.“ (JOIN(2020)0005),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 – 2025 г.“ (COM(2020)0698),
- като взе предвид Програмата за многообразие и приобщаване в ЕСВД за периода 2023 – 2025 г., приета на 6 март 2023 г.,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителните мерки срещу тежките нарушения и погаването на правата на човека⁷,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета⁸,
- като взе предвид Закона срещу хомосексуалността в Уганда от 21 март 2023 г.,
- като взе предвид изявлението на върховния комисар на ООН Фолкер Тюрк от 22 март 2023 г., озаглавено „Уганда: Тюрк настоятелно призовава президента да не подписва шокиращия Закон срещу хомосексуалността“,
- като взе предвид изявлението на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 22 март 2023 г., озаглавено „Уганда: Изявление на говорителя на ЕСВД относно приемането на Закона срещу хомосексуалността“,
- като взе предвид изявлението на независимите експерти на ООН от 29 март 2023 г., озаглавено „Уганда: Експерти на ООН осъждат жестокото законодателство срещу ЛГБТ“,
- като взе предвид изявлението на UNAIDS от 22 март 2023 г., озаглавено „UNAIDS настоятелно призовава правителството на Уганда да не приема вредни закони, които застрашават общественото здраве“,
- като взе предвид последното решение на Комитета на ООН за премахване на

---

⁷ ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 303, 26.10.2012 г., стр. 1.

дискриминацията по отношение на жените (CEDAW) в делото *Rosanna Flamer-Caldera срещу Шри Ланка*,

- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че в член 21 от ДЕС се посочва, че дейността на ЕС на международната сцена трябва да се ръководи от основополагащите принципи за неговото създаване, развитие и разширяване, и по-специално демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, зачитането на човешкото достойнство, принципите на равенство и солидарност и зачитането на принципите на Устава на ООН и на международното право;
- Б. като има предвид, че всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права; като има предвид, че всички държави имат задължение да предотвратяват насилието, подбуждането към омраза и стигматизацията на основата на лични характеристики, включително сексуалната ориентация, половата идентичност и проявлението на пола;
- В. като има предвид, че в Африканската харта за правата на човека и народите се посочва, че „всяко лице има право да се ползва от правата и свободите, признати и гарантирани в настоящата Харта, без каквото и да било разграничение“ (член 2), че „всеки човек е равен пред закона“ и „всеки човек има право на еднаква защита на закона“ (член 3), и че „всяко човешко същество има право на зачитане на неговия живот и на неприкосновеността на личността му“ и „никой не може да бъде произволно лишаван от това право“ (член 4);
- Г. като има предвид, че на 21 март 2023 г. парламентът на Уганда прие Закона срещу хомосексуалността (наричан по-долу „законът“); като има предвид, че в закона се предлага прилагането на смъртно наказание за престъплението „хомосексуалност с утежняващи обстоятелства“, доживотен затвор за престъплението „хомосексуалност“, до 14 години лишаване от свобода за „опит за хомосексуалност“ и до 20 години лишаване от свобода за „насърчаване на хомосексуалността“; като има предвид, че последното води до пълна цензура по въпросите, свързани с ЛГБТИ, включително организациите на гражданското общество, които извършват дейност по застъпничество за правата на човека и здравеопазване;
- Д. като има предвид, че предишни версии на подобни закони, забраняващи насърчаването на хомосексуалността и хомосексуалните действия, вече са били предлагани през 2009 г., 2012 г., 2013 г. и 2014 г., което показва склонност към системното превръщане на ЛГБТИК лицата в изкупителни жертви и инструментализирането им като измислени политически противници; като има предвид, че законодателство противоречи на конституционните разпоредби на самата Уганда, които предвиждат равенство и недискриминация за всички; като има предвид, че политиците и (чуждестранните) религиозни лидери изиграха ключова роля в подбуждането на реторика на омразата към ЛГБТИ лицата в Уганда; като има предвид, че съвременните нагласи срещу ЛГБТИ в Уганда и други държави в региона са засегнати от продължаващото влияние на законите от

колониалната епоха; като има предвид, че в резултат на приемането на закона вече се наблюдава увеличаване на словесното и физическото насилие;

- Е. като има предвид, че декриминализирането на отношения по взаимно съгласие между пълнолетни лица от един и същи пол е стандартен призив на Парламента и представлява договорен език; като има предвид, че Парламентът многократно е призовавал държавите извън ЕС да преминат към декриминализация като начин да се гарантира неделимостта и упражняването на всички права на човека от всички ЛГБТИ лица;
- Ж. като има предвид, че ЕС прие ясни насоки за ЕСВД относно ЛГБТИ лицата, смъртното наказание, недискриминацията във външната дейност и изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание; като има предвид, че тези насоки недвусмислено се противопоставят на смъртното наказание, изтезанията и други форми на малтретиране по всяко време и при всички обстоятелства и че в тях освен това се заявява, че криминализирането на отношения по взаимно съгласие между пълнолетни лица от един и същи пол противоречи на международното право в областта на правата на човека; като има предвид, че в насоките относно ЛГБТИ лицата изрично се определят задължения за ЕСВД относно докладването, повдигането на въпроса в рамките на политическия диалог и подкрепата за гражданското общество, наред с другото;
- З. като има предвид, че върховният комисар на ООН по правата на човека призова президента Мусевени да не обнародва закона, като заяви, че той би могъл „да осигури картбланш за системното нарушаване на почти всички права на човека [на ЛГБТИ лицата]“; като има предвид, че според него „законът смесва взаимоотношенията по взаимно съгласие и без съгласие“, представлява „масово отклоняване на вниманието от предприемането на необходимите действия за прекратяване на сексуалното насилие“ и че „противоречи на собствените конституционни разпоредби на Уганда“; като има предвид, че 28 експерти на ООН от механизма на специалните процедури на ООН заявиха, че налагането на смъртното наказание от такова законодателство само по себе си представлява произволно убийство и нарушение на член 6 от Международния пакт за граждански и политически права;
- И. като има предвид, че ЕС е най-големият партньор на Уганда в областта на сътрудничеството за развитие; като има предвид, че многогодишната индикативна програма на ЕС за Уганда за периода 2021 — 2024 г. разполага с общ бюджет от 375 милиона евро;
- Й. като има предвид, че новият глобален режим на санкции на ЕС в областта на правата на човека съгласно плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията позволява на ЕС да предприема действия срещу сериозни нарушения и злоупотреби с правата на човека по света, независимо от това къде се случват, включително случаи на произволни убийства и нечовешко или унижително отношение или наказание;

Последните събития в Уганда

1. осъжда по възможно най-категоричен начин приемането на т.нар. Закон срещу хомосексуалността от парламента на Уганда и отново заявява категоричното си противопоставяне срещу всички форми на дискриминация, основана на сексуалната ориентация или на половата идентичност, както и срещу всяко насилие спрямо ЛГБТИ лицата; счита, че неговото приемане е в грубо нарушение на Конституцията на Уганда и на международните задължения на Уганда, произтичащи от Африканската харта и структурата на международното право на ООН, например Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за граждански и политически права и Устава на ООН; категорично отхвърля прилагането на смъртното наказание при каквито и да било обстоятелства;
2. изразява тревога във връзка с факта, че само двама от общо 389 законодатели са гласували против закона; изразява съжаление във връзка с коментарите на президента Мусевени, които допринесоха за подбуждането на реторика на омразата към ЛГБТИК лицата; изразява загриженост относно броя на политиците, религиозните лидери и медийните фигури, които подбуждат към омраза; счита, че инструментализирането на ЛГБТИ лицата като измислени опоненти от страна на по-голямата част от политическата класа в Уганда представлява сериозна и тревожна промяна; счита, че този закон е сред най-лошите по рода си в света и че неговото обнародване неизбежно ще окаже натиск върху отношенията между ЕС и Уганда;
3. изразява загриженост във връзка със съобщенията, че само през февруари 2023 г. над 110 ЛГБТИ лица в Уганда са съобщили за инциденти пред организацията на гражданското общество „Сексуални малцинства в Уганда“ (SMUG), включително арести, сексуално насилие, изселвания и публично събличане; отбелязва, че това вероятно е само малка част от действителния брой на случаите, тъй като повечето жертви се страхуват твърде много да отидат в полицията; отбелязва със загриженост, че транссексуалните лица са непропорционално засегнати от това явление; осъжда забраната на SMUG през август 2022 г.;
4. изразява загриженост, че законът изостря стигматизирането, тормоза и дискриминацията, както и потенциалното насилие, с което могат да се сблъскат ЛГБТИ лицата и защитниците на правата на човека след неотдашните събития, по-специално когато извършват своя труд или се опитват да получат достъп до социални услуги като жилищно настаняване, образование или здравеопазване; счита, че нарастващият риск за защитниците на правата на човека, които се борят за тези права, е особена причина за безпокойство; подчертава, че законът би могъл да се използва като претекст за нападение на лицата, участващи в работата в областта на правата на човека, и за вкарване на политическите опоненти в затвора, като по този начин се подкопават демократичните институции и гражданското общество в своята цялост;
5. счита, че подстрекателската реторика и дезинформацията, разпространявани от религиозни лидери, медии и политици, допринасят за цялостния климат на репресии срещу ЛГБТИ лицата и техните семейства и приятели, като ги принуждават да се самоцензурират, за да не станат жертви на насилие; счита, че същата реторика насърчава атмосфера на следене и позволява системно нарушаване на правата на човека, като правото на неприкосновеност на личния

живот, правото на живот, свободата и сигурността на личността и правото на еднаква защита срещу всякаква дискриминация;

6. припомня, че Уганда е пионер в борбата срещу ХИВ и свързаното с него стигматизиране; припомня, че разпространението на ХИВ сред мъжете, които имат сексуални контакти с мъже, през 2021 г. е било 12,7%; отбелязва със загриженост, че този процент е значително по-висок, отколкото при хетеросексуалните мъже, и е над средното национално равнище; поради това изразява изключителна загриженост, че законът действително ще криминализира хората, страдащи от ХИВ; счита, че такива разпоредби водят единствено до допълнително стигматизиране на усилията за тестване, потенциално правят незаконни всички животоспасяващи програми за ХИВ и усилия за обхващане на ключови групи от населението, тъй като те биха могли да представляват „насърчаване на хомосексуалността“; позовава се на непреодолимите доказателства, представени от UNAIDS, че криминализиращите закони отклоняват общностите от животоспасяващи услуги;

Положението с декриминализирането по света

7. припомня, че ЕС е приел ясни насоки в областта на външната политика относно осъждането на смъртното наказание и защитата на ЛГБТИ лицата, както и прилагането на принципа на недискриминация във външната дейност и осъждането на изтезанията и други форми на малтретиране; счита, че стремежът към международна декриминализация в рамките на международните форуми е не само морален императив, но и необходимост в областта на правата на човека на международно ниво;
8. припомня, че стратегията на Комисията за равнопоставеност на ЛГБТИК, както и плановете за действие на ЕС в областта на правата на човека и демокрацията, ангажират ЕС да засили действията си за активно осъждане и борба с дискриминационните закони, политики и практики, включително криминализирането на отношенията по взаимно съгласие между лица от един и същи пол;
9. подчертава положителната международна тенденция към декриминализация, като през последните 30 години 49 държави — членки на ООН, предприеха правни реформи, по-специално Мозамбик през 2015 г., Белиз и Сейшелските острови през 2016 г., Тринидад и Тобаго и Индия през 2018 г., Ботсуана през 2019 г., Габон през 2020 г., Ангола и Бутан през 2021 г., Антигуа и Барбуда, Сингапур и Барбадос през 2022 г. и островите Кук през 2023 г.; въпреки това припомня, че има и държави, в които законите, криминализиращи сексуалните отношения между лица от един и същи пол, са затегнати или повторно въведени, например Чад, Бруней, Нигерия и накрая Уганда, което подчертава необходимостта от световно движение в подкрепа на декриминализирането; припомня прецедентите, при които органите на ООН са осигурили правна защита срещу криминализирането, например Съветът по правата на човека в делото *Toonen срещу Австралия* през 1994 г. и Комитетът за премахване на дискриминацията по отношение на жените в делото *Rosanna Flamer-Caldera срещу Шри Ланка* през 2022 г.;

10. изразява загриженост относно приемането на т.нар. закони за пропагандата срещу хомосексуализма в някои държави, които допринасят за култура на нетърпимост и дискриминация, и изразява тревога относно начина, по който тези закони могат да имат въздействие в други държави, проправяйки пътя за приемането на по-строги мерки, като например криминализирането на сексуалните отношения между лица от един и същи пол и други аспекти на сексуалната ориентация, половата идентичност и изразяването на половата принадлежност, както и половите характеристики; отбелязва, че според последните изследвания конспиративните теории стават все по-популярни в много държави — членки на ЕС; изразява загриженост, че омразата и конспирациите онлайн водят до насилие офлайн и могат да отнемат човешки живот; отбелязва проучванията на Международната асоциация на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица, които показват, че 2022 г. е най-жестоката година за общността на ЛГБТИ в резултат на реч на омразата и дезинформация; призовава Комисията да включи действия срещу основаните на взаимодействие системи за препоръчване в социалните медии в предстоящия пакет за защита на демокрацията, тъй като е известно, че тези системи засилват омразата и дезинформацията;
11. изразява загриженост относно нарастващата тенденция към криминализиране в други части на Африка, като Гана и Кения, където подобни законопроекти са предложени и се разглеждат от съответните парламенти на държавите, както и относно вероятността обнародването на закона в Уганда да окаже значително въздействие върху резултатите от тези законопроекти;
12. припомня, че насърчаването на целите за устойчиво развитие е отговорност на всички държави – членки на ООН, които са се присъединили към тях, включително Уганда, и че те трябва да служат на целта „да не се пренебрегва никой“; признава присъщата връзка между зачитането на човешките права на ЛГБТИ лицата и целите за устойчиво развитие и счита, че всяка дискриминационна практика, особено такава, която предвижда смъртно наказание, е в радикално противоречие с тези цели;

Призив за действие

13. призовава президента Мусевени да не обнародва законопроекта и категорично да отхвърли всякакви бъдещи подобни инициативи; призовава президента Мусевени да насърчава принципите на толерантност, приемане и зачитане на международно признатите права на човека, като гарантира, че всички лица в Уганда, независимо от тяхната сексуална ориентация и полова идентичност, се третират еднакво, с достойнство и уважение;
14. призовава органите в Уганда да разследват, да преследват по съдебен ред и да наказват всички основани на омраза нападения срещу лица и организации в резултат на приемането на закона и да прекратят всякакви ответни действия, като полицейски нападения или блокиране на банкови сметки, срещу организации на гражданското общество, участващи в застъпничеството за правата на човека и ЛГБТИ и предоставящи важни услуги в рамките на общността;

15. призовава членовете на парламента на Уганда и други политици да се въздържат от подклаждане на омраза срещу сексуалните и половите малцинства;
16. изказва съжаление относно факта, че заместник-председателят на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) досега не е реагирал пряко срещу закона; счита, че сериозността на положението, което в някои случаи включва прибягване до смъртно наказание, дава основание за по-силен институционален отговор и призовава ЗП/ВП да представи такъв;
17. призовава Съвета и ЕСВД да прилагат категорично приложимите насоки на ЕС; призовава делегацията на ЕС в Уганда подробно да докладва относно положението и да продължи да предоставя подкрепа на гражданското общество и на защитниците на правата на човека;
18. призовава ЕСВД и държавите членки спешно да се свържат с органите на Уганда, за да се застъпят решително срещу обнародването на законопроекта и да изяснят, че този закон би имал значително и вредно въздействие върху отношенията между ЕС и Уганда;
19. призовава ЗП/ВП, специалния представител за правата на човека и посланика на ЕСВД по въпросите на равенството между половете и многообразието, заедно с делегацията на ЕС в Уганда, да проучи възможностите за силен отговор на ЕС в съответствие с Програмата на ЕСВД за многообразие и приобщаване; призовава ЗП/ВП да разгледа възможността за налагане на санкции в рамките на глобалния режим на санкции на ЕС в областта на правата на човека, ако законопроектът бъде обнародван като закон; настоява, че Парламентът следва да бъде информиран за стъпките, предприети в това отношение, включително стъпките за подкрепа на организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека;
20. припомня Резолюцията на Парламента от 16 март 2023 г. относно насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека⁹ и призовава ЕСВД да увеличи усилията си, за да се гарантира, че защитниците на правата на човека в Уганда имат достъп до финансиране, подкрепа, закрила, преместване, визи и подслон, когато е целесъобразно;
21. признава, че третият цикъл на универсалния периодичен преглед (УПП), по време на който случаят на Уганда беше преразгледан, приключи, и отбелязва, че УПП разгледа криминализирането на ЛГБТИ лицата; призовава ЕС да направи изявление в рамките на предстоящия УПП относно Уганда, което да отразява събитията, свързани с ЛГБТИ лицата; призовава ЕС да възприеме по-проактивен подход при предоставянето на информация от УПП на държавите, за да призове за декриминализиране на хомосексуалността;
22. призовава за незабавно оттегляне на преференциалния достъп на Уганда до схемата „Всичко освен оръжие“, която е част от Общата схема от преференции, в случай че законът бъде обнародван; призовава Комисията да превърне

---

⁹ Приети текстове, P9_TA(2023)0086.

декриминализирането на хомосексуалността в изискване за достъп до Общата схема от преференции и да премахне от списъка всички други държави, които продължават да инкриминират сексуалните действия по взаимно съгласие между лица от един и същи пол;

23. призовава Комисията да разработи набор от ориентирани към правата на човека действия за ограничаване или прекратяване на настоящите или бъдещите икономически отношения с държави извън ЕС, които продължават да криминализират хомосексуалността, по-специално когато е предвидено използването на смъртното наказание;
24. призовава ЕС да предприеме действия в рамките на всички съответни политически и дипломатически форуми за всеобща декриминализация на сексуалните отношения по взаимно съгласие между лица от един и същи пол, както и да отмени забраните за грижите за промяна на пола, за да се гарантира упражняването на всички човешки права от ЛГБТИ лицата; приканва ЕС да създаде широка „коалиция на желаещите“ в рамките на международната общност за тези усилия, съсредоточена върху международни инструменти като Международния пакт за граждански и политически права, Устава на ООН и резолюциите на Общото събрание на ООН по този въпрос, ключовите решения на Съвета по правата на човека и на Комитета за премахване на дискриминацията по отношение на жените, както и докладите на независимия експерт на ООН по сексуалната ориентация и половата идентичност; припомня, че универсалният периодичен преглед следва да се използва по подходящ и проактивен начин в това отношение;
-
- ◦
25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета, на Комисията, на Европейската служба за външна дейност, на делегацията на ЕС в Уганда, на президента, правителството и парламента на Република Уганда и на всички други държави, които имат висящ законопроект относно криминализирането на сексуалните отношения между лица от един и същи пол.